

**DINGUSIŲ ŽMONIŲ ŠEIMŲ
PARAMOS CENTRO
2023 METINĖ VEIKLOS
ATASKAITA**

DINGUSIŲ ŽMONIŲ ŠEIMŲ PARAMOS CENTRAS
Kalvarijų g. 125D-419, Vilnius

Turinys

Turinys	1
Įžanga	2
Savivaldybės, su kuriomis bendradarbiaujama	3
Dingusių žmonių šeimų paramos centras bendradarbiauja su 19 Lietuvos savivaldybių	3
Projektai	4
Kompleksinė pagalba asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, priverstinės prostitucijos ir prekybos žmonėmis aukoms bei prevencinė veikla Lietuvoje	5
„Dingusių vaikų karštosios telefono linijos numerio 116 000 veiklos užtikrinimas“	7
CONSENT: seksualinio smurto prevencija romantiniuose jaunimo santykiuose	8
„Šeimos tiltai: pagalba skyrybas išgyvenančioms šeimoms“	10
„PADEK MAN UŽAUGTI: kompleksinė pagalba nuo smurto nukentėjusiems vaikams, smurto liudytojams ir jų šeimoms“	12
„Finansuoti pagalbos tarnybą, organizuojančią ir koordinuojančią pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimą“	14
CESAGRAM	15
DATA MISSING	17
COMPASS: effective support and communication	18
Kita veikla	20
Tarptautinės be žinios dingusių vaikų dienos paminėjimas	20
Europos Sąjungos kovos su prekyba žmonėmis dienos minėjimas	20
RENATE narių susitikimas	20
Prevencinė veikla švietimo įstaigose	21

Ižanga

Dingusių žmonių šeimų paramos centras (toliau – Centras) įmonės kodas 191970496, teisinė forma – asociacija, įkurta 1999 metais. Pagrindiniai tikslai: suteikti kompleksinę pagalbą nuo prekybos žmonėmis, nuo smurto artimoje aplinkoje ir nuo nusikaltimų nukentėjusius asmenis, bei vykdyti prevencinę veiklą vaikų dingimo, prekybos žmonėmis, smurto artimoje aplinkoje temomis. Centras vienija 6 asociacijos narius (fizinius asmenys) turinčius balsavimo teisę. Narių skaičius ir sudėtis metų eigoje ir pabaigoje nesikeitė. Samdomų darbuotojų skaičius 2023 m. – 6 darbuotojai.

Centras dirba su pažeidžiamomis visuomenės grupėmis teikia pagalbą nuo smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis ir priverstinės prostitucijos nukentėjusiems asmenims; teikia pagalbą dingusių žmonių artimiesiems; administruoja tarptautinę liniją pagalbai dėl dingusių vaikų 116 000; teikia pagalbą šeimoms išgyvenančioms skyrybas, vykdo lyčių lygybės skatinimo, smurto lyties pagrindu bei prekybos žmonėmis prevencijos programas vaikų ir jaunimo tarpe; vykdo informacines kampanijas. Per 2023 metus Centras vidutiniškai suteikė pagalbą 200 žmonių, Centro vykdomos prevencinės veiklos pasiekia apie 600 asmenų kasmet. Siekiant užtikrinti lyčių lygybę ir mažinti prekybos žmonėmis ir smurto artimoje aplinkoje atvejus.

Dingusių žmonių šeimų paramos centras bendradarbiauja su Policijos departamentu, Lietuvos užimtumo tarnyba, Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, krizių centrais, su 19 Lietuvos savivaldybių, Pabėgėlių priėmimo centru. Centras yra tarptautinių organizacijų Amber Alert Europe, International Centre for Missing and Exploited Children (JAV) ir Missing Children Europe narys.

Centras kiekvienais metais susiduria su skirtingais iššūkiais, nestandartinėmis situacijomis. Centro komanda kiekvieną dieną yra pasirengusi ištiesti pagalbos ranką visiems asmenims, kurioms šios pagalbos reikia.

Dingusių žmonių šeimų paramos centro direktorė

Natalja Kurčinskaja

Savivaldybės, su kuriomis bendradarbiaujama

Dingusių žmonių šeimų paramos centras bendradarbiauja su 19 Lietuvos savivaldybių.

- Alytaus miesto savivaldybė;
- Alytaus rajono savivaldybė;
- Druskininkų savivaldybė;
- Elektrėnų rajono savivaldybė;
- Kaišiadorių rajono savivaldybė;
- Molėtų rajono savivaldybė;
- Panevėžio miesto savivaldybė;
- Panevėžio rajono savivaldybė;
- Rokiškio rajono savivaldybė;
- Šalčininkų rajono savivaldybė;
- Širvintų savivaldybė;
- Švenčionių savivaldybė;
- Ukmergės rajono savivaldybė;
- Utenos rajono savivaldybė;
- Vilniaus miesto savivaldybė;
- Vilniaus rajono savivaldybė;
- Visagino savivaldybė;
- Zarasų rajono savivaldybė;
- Trakų rajono savivaldybė.

Projektai

Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo data	Finansuojanti organizacija	Pajamos
Kompleksinė pagalba asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, priverstinės prostitucijos ir prekybos žmonėmis aukoms bei prevencinė veikla Lietuvoje	2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.	Socialinė apsaugos ir darbo ministerija	60 162 Eur.
„Dingusių vaikų karštosios telefono linijos numerio 116 000 veiklos užtikrinimas“	2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.	Vidaus reikalų ministerija	37 000 Eur.
CONSENT: seksualinio smurto prevencija romantiniuose jaunimo santykiuose	2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.	Socialinė apsaugos ir darbo ministerija	48 116 Eur.
„Padėk man užaugti: kompleksinė pagalba nuo smurto artimoje aplinkoje nukentėjusiems vaikams, smurto liudytojams ir jų šeimų nariams“	2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.	Socialinė apsaugos ir darbo ministerija	19 938 Eur.
„Šeimos tiltai: pagalba skyrybas išgyvenančioms šeimoms“	2023 m. rugpjūčio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.	Socialinė apsaugos ir darbo ministerija	36 530 Eur.
„Finansuoti pagalbos tarnybą, organizuojančią ir koordinuojančią pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimą“	2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.	Socialinė apsaugos ir darbo ministerija	20 000 Eur.
<u>Visapusiškos Europos strategijos prieš technologinėmis priemonėmis skatinamam dingimui be žinios</u> (Tarptautinio projekto kofinansavimas)	2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.	Socialinė apsaugos ir darbo ministerija	8 600 Eur.
Cesagram	2023 m. sausio 1 d. – 2024 m. gruodžio 31 d.	Europos komisija	107 578 Eur.
Data missing	2023 m. kovo 1 d. – 2025 m. vasario 28 d.	Europos komisija	44 656,45 Eur.
Compass: effective support and communication	2023 m. gegužės 1 d. – 2023 m. lapkričio 23 d.	Missing children Europe	20 000 Eur.

Kompleksinė pagalba asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, priverstinės prostitucijos ir prekybos žmonėmis aukoms bei prevencinė veikla Lietuvoje

Įgyvendinimo laikotarpis: 2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.

Dingusių žmonių šeimų paramos centras šiuo projektu siekė suteikti visapusišką pagalbą asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, prekybos žmonėmis aukoms ir priverstinės prostitucijos aukoms.

Tikslas

Suteikti visapusišką pagalbą asmenims galėjusiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, prekybos žmonėmis aukoms ir priverstinės prostitucijos aukoms. Šio tikslo siekiama vykdant nukentėjusių asmenų integracija ir resocializacija į visuomenę ir darbo rinką, suteikiant galimybes, nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis bei socialinę atskirtį patiriantiems asmenims, įsidarbinti bei įgyti profesijas ir padedant jiems derinti šeimos ir mokymosi įsipareigojimus, kad sėkmingiau integruotųsi į visuomenę. Siekiant atpažinti ir mažinti prekybos žmonėmis reiškinį bendruomenėse, vykdyti prevencinę veiklą, kuri užkirstų kelią prekybos žmonėmis fenomeno plitimui, viešinant prekeivių žmonėmis verbavimo būdus ir metodus bei mokant apsisaugoti nuo grėsmių.

Teikiama pagalba

- Informavimas konsultavimas – pagalba teikiama telefonu (+370 524 83373, 8 800 261 61, 8 800 91119, +370 616 91119), skype programa (missing.lt) bei el. paštu (centras@missing.lt).
- Kompleksinė socialinė pagalba – pirminio kontakto užmezgimas, individualios situacijos sukūrimas, pagalbos plano sudarymas. Pagalba teikiama prekybos žmonėmis aukoms, pagal kiekvienos aukos individualų poreikį: sveikatos priežiūros pagalbos organizavimas, aprūpinimas reikalingais medikamentais, maitinimo organizavimas suteikiamas maisto pirkimo forma. Pagalba drabužiais, higienos, buities reikmenimis ir kt. Palydėjimas, tarpininkavimas, informavimas, konsultavimas. Teisinės ir psichologinės pagalbos organizavimas. Socialinė pagalba atkuriant ryšius su aukai svarbiais asmenimis (artimaisiais). Turiningo laisvalaikio skatinimas bei rėmimas, socialinių įgūdžių lavinimas, kelionės su aukomis į kitus miestus.
- Laikinas apgyvendinimas - suteikiamas tuo atveju, jei auka neturi kur saugiai apsistoti arba policijos, prokuratūros tarptautinės migracijos organizacijos ir organizacijų-partnerių prašymu. Laikina pastogė (nuo 3 parų iki 12 mėn) suteikiama visoms prekybos žmonėmis aukoms Lietuvoje ir grįžusiems iš užsienio valstybių. Vienu metu pastogėje gali būti apgyvendintos 8 moterys ir 2 vaikai.
- Psichologinė pagalba – Psichologinės konsultacijos, psichoterapija, psichologinis palaikymas. Psichologas konsultacijas teikia telefonu, el.paštu, susitikus gyvai ir nuotoliniu interaktyviu būdu Skype programa.

- Teisinė pagalba - Teisininkas konsultacijas teikia susitikus gyvai, telefonu, nuotoliniu interaktyviu būdu Skype programa, tokiu būdu pagalba bus prieinama visoje Lietuvoje.
- Sveikatos priežiūros pagalba - Pirmoji medicininė pagalba, įvairių sričių specialistų konsultacijos (atsižvelgiant į individualius poreikius), aprūpinimas reikalingais medikamentais ir COVID 19 apsaugos priemonėmis. COVID 19 pandemijos ir karantino metų gydytojų konsultacijos teikiamos telefonu, tokiu būdu medicininė pagalba prieinama aukoms visoje Lietuvoje.
- Parama maistu - Pagalba teikiama prekybos žmonėmis aukoms, pagal kiekvienos aukos individualų poreikį. Būtinoji ir palaikomoji pagalba patenkinant bazinius poreikius, įskaitant ir aprūpinimą būtiniaisiais maisto produktais. Maitinimo organizavimas suteikiamas maisto pirkimo forma.
- Aprūpinimas būtiniausiomis reikmėmis - Pagalba drabužiais, avalyne, higienos ir buities reikmenimis ar kt. būtinosiomis prekėmis, suteikiama pagal poreikį, gaunančioms/tiems kompleksinę ir palaikomąją pagalbą.
- Prevencinė veikla – Siekiant vykdyti efektyvią prekybos žmonėmis prevenciją ir užtikrinti pagalbos nukentėjusiems asmenims žinomumą, stiprinamos specialistų dirbančių su asmenimis galėjusiais nukentėti ar nukentėjusiais nuo prekybos žmonėmis bei prekybos žmonėmis aukomis, ypatingai teikiant dėmesį: ikimokyklinių įstaigų auklėtojų, mokyklos mokytojų, socialinių darbuotojų, medikų, bendruomenių pareigūnų bei bendruomenės narių kompetencijas prekybos žmonėmis srityje. Ypatingas dėmesys skiriamas, šioms temoms:
Asmenų verbavimo technikos;
Prekybos žmonėmis aukų portretai ir atpažinimas;
Prekybos žmonėmis formų atpažinimas;
Pagalbos ir paslaugų prekyba žmonėmis aukoms teikimą.

Rezultatai

37 asmenys viso 2023 gavę pagalbą.

23 moterys - (21-30m – 9 moterys) (31-40m. – 6 moterys) (41-50m. – 4 moterys) (51-60 m. 4 moterys)

14 vyrų – (iki 17m. – 1 vyras) (18-20 m. – 2 vyrai) (21-30 m. 2 vyrai) (31-40 m. 5 vyrai) (41-50 m. 4 vyrai)

Psichologinė pagalba suteikta 29 asmenims. (227 konsultacijos)

Teisinė 11 asmenų (26 konsultacijos)

Neatidėliotina medicinos, sveikatos priežiūros (13 asmenų)

Apgyvendinimas (5 asmenys)

Socialinės paslaugos: (37 asmenys)

Informavimas 28 asmenys (183 kons)

- Konsultavimas 37 asmenys (592 kons)**
- Tarpininkavimas 31 asm (163 kons)**
- Atstovavimas 2 asmen. (2 kartai)**
- Aprūpinimas būtiniaisiais daiktais 22 amen (35 kartai)**
- Maitinimo organizavimas 27 asmen (72 kartai)**
- Socialinių įgūdžių ugdymas 14 asmen (58 kartai)**

Socialinė pagalba: (24 asmenys)

- Dokumentų rengimas 22 asmenys (58 kartai)**
- Socialinės išmokos 11 asmenų (16 kartų)**

Pagalba integruojantis į darbo rinką: (24 asmenys)

- Pagalba ieškant darbo 18 asmenų (84 kartai)**
- Tarpininkavimas su Užimtumo tarnyba 15 asmenų (43 kartai)**
- Prof. mokymo organizavimas 7 asmenys (13 kartų)**
- Pagalba pradėjus dirbti 1 amsuo (3 kartai)**

Integruotų į visuomenę - 25 asmenys

Integruotų į darbo rinką - 24 asmenys

„Dingusių vaikų karštosios telefono linijos numerio 116 000 veiklos užtikrinimas“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.

Tikslas: Teikti pagalbą visą parą veikiančiu nemokamu telefonu dingusių vaikų artimiesiems, pasiklydusiems ar iš namų pabėgusiems vaikams. Teikiant pagalbą linijos atvejo vadybininkai bendradarbiauja su teisėsaugos ir kitomis institucijomis siekiant užtikrinti efektyvią dingusių vaikų paiešką. Vaiko dingimui turint tarptautinį elementą, linijos atvejo vadybininkai bendradarbiauja su linijų 116 000 operatoriais kitose ES valstybėse narėse taip pat Albanijoje, Serbijoje ir Ukrainoje. Linijos konsultantai teikdami paslaugas bendradarbiauja ir su tarptautiniu tinklu Amber Alert Europe bei Global Missing Children Network, kurių pagalba gali prisidėti prie vaiko dingusio už ES valstybių narių ribų paieškos. Karštosios linijos 116 000 viešinimo kampanijos internetinėje erdvėje.

Pagal Universaliųjų paslaugų direktyvą (1) valstybės narės turi užtikrinti, kad pranešimo paslauga, apie dingusius vaikus, būtų teikiama jų teritorijose telefono numeriu 116 000. Komisijos sprendimu 2007/116/EB valstybių narių buvo prašoma įsteigti numerį 116 000 - karštajai pranešimų apie dingusius vaikus linijai. Kaip numatyta 2018 m. gruodžio 11 d. Europos

Parlamento Tarybos direktyvoje (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas, numatoma, jog atsižvelgiant į specifinius aspektus, susijusius su pranešimu apie dingusius vaikus, valstybės narės turėtų toliau laikytis įsipareigojimo užtikrinti, kad jų teritorijose numeriu „116 000“ būtų teikiama gerai veikianti paslauga, skirta pranešti apie dingusius vaikus. Valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių užtikrinti, kad būtų pasiektas pakankamas paslaugos kokybės lygis skambinant numeriu „116 000“.

Nemokama linija 116 000 pranešimams, dėl dingusių vaikų Lietuvoje, veikia nuo 2014 m. Per šį laikotarpį linijos atvejo vadybininkai atsakė į 3239 skambučius dėl dingusių vaikų. Sėkmingą ir kokybišką linijos veikimą remia LR Vidaus reikalų ministerija, kuri finansuoja 116 000 linijos atvejo vadybininkų darbo užmokestį. 2021 m. linijoje dirbo 1 atvejo vadybininkė - koordinatore ir 3 atvejo vadybininkai, kurie kartu su 12 savanorių per 2021 m. atsakė net į 190 skambučių dėl dingusių vaikų. Atvejo vadybininkai gavę skambutį iš dingusio vaiko artimųjų ar paties dingusio vaiko, organizuoja atvejo vadybą siekiant, jog vaikas greičiau atsirastų. Atvejo vadybininkai bendradarbiauja su policijos pareigūnais Lietuvoje ir kitose užsienio valstybėse, taip pat su kitomis linijomis 116 000, Amber Alert Europe bei Global Missing Children Network platinant informaciją apie dingusį vaiką užsienio valstybėje.

Linijos konsultantai vaiko pabėgimo iš namų ar globos institucijų atveju, susisiečia su vaiku ir motyvuoja jį grįžti namo, kai tuo tarpu tėvus ir globėjus skatina nebausti dingusio vaiko ir suprasti jo pabėgimo priežastis. Kuomet vaiką pagrobia vienas iš tėvų, linijos atvejo vadybininkai bendradarbiauja tiek su teisėsaugos pareigūnais tiek su Valstybine vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba.

Linijos atvejo vadybininkai nuolat dalyvauja kvalifikacijos kėlimo mokymuose Lietuvoje ir užsienio valstybėse, siekiant užtikrinti teikiamos pagalbos kokybę ir prieinamumą Lietuvos Respublikos gyventojams ir Lietuvoje gyvenantiems užsienio valstybių piliečiams.

2023 m. gauta – 103 skambučiai.

CONSENT: seksualinio smurto prevencija romantiniuose jaunimo santykiuose

Įgyvendinimo laikotarpis: 2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.

Projekto metu sukurta pirmoji Lietuvoje ankstyvosios SSAA prevencijos programa remiantis tarptautine programa “SAUGŪS nuo seksualinio smurto ir smurto lyties pagrindu”, sukurta jaunuolių kartu su lyčių lygybės bei seksualinio smurto prevencijos srityje dirbančiais ekspertais iš Portugalijos, Rumunijos, Serbijos, Kipro. Projekto metu ši programa kartu su jos vertinimo gairėmis adaptuota Lietuvos kontekstu ir išbandyta šešiose partnerių savivaldybėse. Pagal ją vyko jaunimo grupių vadovų mokymai, aktyviausi vadovai vedė po 10 užsiėmimų savo grupei, 6-iose partnerių savivaldybėse iš viso vyko net 60 užsiėmimų, kuriuose buvo didinami jaunimo gebėjimai kurti lygybę grįstus tarpasmeninius santykius, taip vykdant SSAA prevenciją. Projekto metu pirmą

kartą Lietuvoje pasakų stovykloje jaunimas kūrė socialines pasakas SSAA tema. Pagal JAV metodiką, skirtą konfliktų prevencijai, buvo organizuojami individualūs susitikimai suaugusiems, jų metu buvo mokoma kurti lyčių lygybę ir pagarba grįstus nesmurtinius tarpasmeninius santykius. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas buvo skatinamas specialistams kuriant priemones SSAA prevencijai suneštuvų dirbtuvėse. Visi projekto rezultatai buvo pristatomi pirmajame Nacionaliniame kongrese dėl SSAA prevencijos.

Projekte numatytos viešinimo priemonės nukreiptos į visuomenės supažindinimą su SSAA tema. Buvo sukurti pirmieji animaciniai video lietuvių kalba SSAA tema, suorganizuota pirmoji socialinė kampanija – mėnuo be seksualinio smurto artimoje aplinkoje. Bendradarbiaujant su jaunimo grupių dalyviais buvo sukurti penki komiksai, viso projekto metu 41 836 gyventojai sužinojo apie SSAA dinamiką, prevenciją ir prieinamą pagalbą.

Projekto tikslas: Ugdyti nesmurtinius santykius tarp merginų ir vaikinų mokykloje ir tarpasmeniniuose santykiuose suteikiant įgūdžių atpažinti seksualinį smurtą artimoje aplinkoje ir į jį reaguoti.

Projekto tikslinė grupė: Vaikai, jaunimas, su jais dirbantys specialistai, jaunimo darbuotojai, pedagogai, jų tėvai ir globėjai.

Rezultatai:

- 1. Interaktyvūs užsiėmimai - diskusijos skirtos seksualinio smurto artimoje aplinkoje problematikos atskleidimui, institucinių gebėjimų didinimui dirbant seksualinio smurto artimoje aplinkoje prevencijos srityje, savivaldybėse. 2023 m. kovo 14 d. Alytaus miestas - 21 specialistas, 2023 kovo 23 d. Švenčionių rajonas - 15 specialistų, 2023 kovo 24 d. Kaišiadorių rajonas - 19 specialistų, 2023 balandžio 3 d. Širvintų rajonas - 22 specialistai, 2023 balandžio 6 d. Elektrėnai - 25 specialistai, 2023 balandžio 12 d. Vilniaus miestas - 16 specialistų. Vieno susitikimo trukmė - 3 ak. val. Viso 6 susitikimai - 18 ak. val. Dalyvavo 118 su vaikais ir jaunimu dirbančių specialistų.

2. Mokymai su vaikais ir jaunimu dirbantiems specialistams "saugūs kartu: seksualinio smurto prevencija romantiniuose jaunimo santykiuose". 2023 m. gegužės 16 d. - Alytaus miesto savivaldybė 19 specialistų, 2023 m. gegužės 18 d. Širvintų rajono savivaldybė - 18 dalyvių, 2023 m. gegužės 31 d. Vilniaus miesto savivaldybė - 34 dalyviai, 2023 m. birželio 6 d. Švenčionių rajono savivaldybė - 24 dalyviai, 2023 m. birželio 9 d. Kaišiadorių rajono savivaldybė - 19 dalyvių, 2023 m. liepos 4 d. Elektrėnų savivaldybė - 12 dalyvių. Viso: 126 su vaikais ir jaunimu dirbantys specialistai.

3. Jaunimo grupių užsiėmimai 2023 m. rugsėjo - lapkričio mėn.: Elektrėnų, Kaišiadorių rajono, Švenčionių rajono, Širvintų rajono, Alytaus miesto ir Vilniaus miesto savivaldybėse vyko jaunimo grupių užsiėmimai. Jaunimo grupių veiklas vedė minėtose savivaldybėse 6 su jaunimu dirbantys specialistai, kurie vedė teorinius ir praktinius užsiėmimus, diskusijas ir kt. 1 grupėje dalyvavo nuo 5 iki 7 jaunuolių. 1 jaunuolių grupė lankė 10 užsiėmimų, 1 užsiėmimo trukmė - 1 ak. val. Švenčionių grupė - 5 merginos, Vilniaus grupė - 5 merginos ir 1 vaikinai, Alytaus grupė - 6 merginos, Kaišiadorių grupė - 5 merginos, Širvintų grupė - 6 merginos ir 1 vaikinai, Elektrėnų grupė - 3 merginos ir 4 vaikinai. Viso grupių veiklas lankė 36 jaunuoliai,

vyko 60 grupių veiklų susitikimų, kurių trukmė 120 ak. val. 4. Pasakų kūrimo stovykla 2023 m. spalio 19-20 d. - Birštone organizuota 2 dienų (16 ak. val.) pasakų kūrimo stovykla, kurios metu jaunuoliai iš Elektrėnų, Kaišiadorių rajono, Švenčionių rajono, Širvintų rajono, Alytaus miesto ir Vilniaus miesto savivaldybių buvo sukurtos šešios socialinės pasakos su metodinėmis užduotimis kaip jas analizuoti ir kaip organizuoti praktinę diskusiją po pasakos skaitymo. Iš kiekvienos savivaldybės dirbtuvėse dalyvavo po 2 jaunuolius. Viso: 12 jaunuolių. Viso: veiklose dalyvavo 280 unikalūs asmenys. Viso: 280 unikalūs asmenys

- 1. Konfliktų sprendimo dirbtuvės - dirbtuvės suaugusiems skirtos padėti valdyti konfliktus, skatinti taikius santykius, paremtus lyčių lygybe ir taip prisidėti prie SSAA ir kitų SAA formų prevencijos. Dirbtuvės vyko 2023 m. rugsėjo 21 d., rugsėjo 26 d., rugsėjo 28 d., spalio 3 d., spalio 5 d., spalio 10 d. ir spalio 12 d. Grupėje dalyvavo 8 su jaunimu dirbantys specialistai, kurie įgavo įgūdžių ne tik kurti konstruktyvius santykius, bet ir įgijo žinių užsiėmimų vedimui jaunuoliams sveikų ir pagarbių santykių tema, bei apie alternatyvius ginčų sprendimo būdus. Viso: 8 unikalūs asmenys.

- 1. Tarpinstitucinio bendradarbiavimo stiprinimo dirbtuvės - dirbtuvės su smurto artimoje aplinkoje prevencija dirbantiems specialistams, aptariant praktinius atvejus susijusius su seksualinio smurto artimoje aplinkoje prevencija ir kuriant naujus prevencinius įrankius. Iš kiekvienos savivaldybės dalyvavo: bendruomenės pareigūnai, jaunimo darbuotojai, savivaldybių administracijos atstovai atsakingi už prevenciją ir pedagogai. Dirbtuvių trukmė - 8 ak. val. Dalyvavo: 24 asmenys, iš kurių 18 unikalūs asmenys. 2. Nacionalinis kongresas 2023 m. gruodžio 6 d. - baigiamasis renginys, kurio metu buvo pristatoma patirtis vedant seksualinio smurto romantiniuose jaunimo santykiuose, diskusija, pristatyta jaunuolių kurta pasakų knyga, bei vyko parodomosios pasakų knygos kūrimo dirbtuvės. Dalyvavo 8 jaunuoliai, kurie kūrė pasakas ir 6 nedalyvavę veiklose jaunuoliai, bei 43 su vaikais ir jaunimu dirbantys specialistai. Baigiamosios konferencijos trukmė: 8 ak. val. Dalyvavo: 57 asmenys iš kurių 49 unikalūs asmenys. Viso: 67 unikalūs asmenys.

„Šeimos tiltai: pagalba skyrybas išgyvenančioms šeimoms“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2023 m. rugpjūčio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.

Tėvų skyrybos yra stiprus stresinis išgyvenimas vaikui. Vaikas yra asmuo, kuris dėl tėvų skyrybų patiria reikšmingų gyvenimo pokyčių. Dauguma tyrimų rodo, jog tėvų skyrybos nepraeina be pasekmių vaikams. Tėvų konfliktų sprendimas taikiai – mažina žalą vaikui.

Tikslas: Mažinti skyrybų metu, vaikų patiriamus neigiamus išgyvenimus, teikiant psichologinę, terapinę pagalbą ir pagalbą sprendžiant konfliktus skyrybas išgyvenančioms šeimoms. Pagalba bus teikiama Vilniaus miesto, Vilniaus rajono, Elektrėnų, Šalčininkų ir Trakų rajonų savivaldybėse.

Projekto veiklos:

Konsultavimas dėl vaiko saugumo užtikrinimo skyrybų procese ir tėvų lygiaverčio įsitraukimo į vaiko gyvenimą: Psichologo grupinės konsultacijos skirtos didinti tėvų sąmoningumą apie skyrybų poveikį vaikui, ugdyti įgūdžius ir atsakomybės apie vaiko poreikių, emocijų atliepimą ir saugumo užtikrinimą. Ugdyti tėvų galimybes padėti vaikui išgyventi skyrybas, bei atskleisti abiejų tėvų dalyvavimo vaiko gyvenime svarbą, bei kuo svarbu nesiiimti tėvų atstūmimo (nuteikinėjimo vaikų prieš tėvus) .

Vaikui draugiška erdvė: Siekiant sukurti emociškai neutralią aplinką vaikui, kurioje jis galėtų bendrauti su besiskiriančiais ar skyriumi gyvenančiais tėvais, bus sukuriama erdvė, kurioje vaikai galės piešti, lipdyti, rinkti konstruktorius, kurie ne tik bendraujant su tėvais skatins ryšio palaikymą ir komandišką darbą, bet ir lavins vaiko motoriką, vaizduotę, koncentraciją, skatins kūrybiškumą.

Bendradarbiaujamosios skyrybos: Bendradarbiavimo skyrybų metodas – tai metodas, taikomas sprendžiant ginčus dėl santuokos nutraukimo bendradarbiaujant, kuriame dažniausiai dalyvauja skyrybas išgyvenanti pora ir atvejo vadybininkas – derybininkas, esant poreikiui įsitraukia kitų specialistų komanda: socialinis darbuotojas, psichologas ir (ar) teisininku. Taikant šį metodą bus vedamos derybos siekiant, kad šalys pasiektų taikų, abiem priimtina sprendimą. Derybų metu bus siekiama iš tarp šalių kylančio konflikto surasti sąlyčio taškus (bendrus interesus), kad šalys galėtų su derybininko- atvejo vadybininko pagalba pasiektų taikų ir abiem pusėms priimtina susitarimą. Procesas paprastai prasideda abiem šalims išreiškus laisvą sutikimą. Tuomet derybininkas-atvejo vadybininkas susitinka su pora, kad įvertintų jų poreikius ir tikslus bei parengtų bendradarbiavimo proceso planą. Viso proceso metu derybininkas/atvejo vadybininkas teikia savo žinias ir paramą, kad padėtų porai priimti taikius sprendimus. Derybose dalyvaujantis derybininkas-atvejo vadybininkas ne tik padeda šalims priimti taikų sprendimą, bet ir valdo kylančias konfliktines situacijas. Vienas iš pagrindinių bendradarbiavimo skyrybų procese aspektų yra atviras bendravimas ir skaidrumas. Procesas sukurtas taip, kad nebūtų priešiškas ir būtų orientuotas į abiem pusėms priimtina sprendimų paiešką, o ne į kovą. Bendradarbiavimo skyrybų metodas veiksmingas skyrybų ginčų sprendimo būdas, ypač poroms, kurios nori išsaugoti teigiamus santykius ir sumažinti skyrybų poveikį vaikams

Dailės terapijos užsiėmimai: Tapymas gali įveikti gynybos užtvaras ir suteikti galimybę išreikšti jausmus. Vaiko/ suaugusiojo piešinyje galima pamatyti paslėptus jausmus, nuoskaudas. Dailės terapeutė ir geštalo praktikė vesdama užsiėmimus vaikams ir vienam iš tėvų, su kuriuo vaikas gyvena skyriumi, padės atskleisti jausmus, nuoskaudas, kylusius barjerus.

Vaiko gebėjimų stiprinimas reikšti kilusias emocijas: Kai tėvai skiriasi arba jau yra išsiskyrę, vaikams gali būti sunku išreikšti savo jausmus ir susidoroti su šeimos dinamikos pokyčiais. Nors vaikystė pilna netekčių – tėvai susipyksta, išsikrausto, išsiskiria, tačiau pastebima, kad tėvai vis dar vengia kalbėti apie vienokį ar kitokį gyvenimo pokytį ar netektį. Psichologas taikydamas darbo metodus (aprašytus metodinėje knygoje: “Žaidžiu jausmus: Liūdesys netekties aspektu” ir Pokalbių kortų metodą) padės vaikams prabilti apie netektį, susitaikyti su ja, priimti nutikusius pokyčius, atskleisti net ir slapčiausius jausmus. Psichologinė pagalba vaikams veiksminga priemonė, padedanti jiems išgyventi savo emocijas ir veiksmingiau bendrauti su tėvais.

Projekto įgyvendinimo vieta: Vilniaus miesto, Vilniaus rajono, Elektrėnų, Šalčininkų ir Trakų rajonų savivaldybės.

Rezultatai:

Į projekto veiklas iš viso buvo įtraukti 103 unikalūs asmenys: 62 suaugę ir 41 vaikas (31 šeima).

Derybų 230k. (31 pora);

183 h psichologo konsultacijų, iš kurių 58 psichologo dalyvavimas vedant derybas ir 12 psichologo dalyvavimas tėvams atstatant ryšį su vaikais (vaikui draugiškoje aplinkoje). Individualiose dalyvavo 36 asmenys.

36 grupinės konsultacijos (12 grupių po 3 kartus), 62 asmenys.

36 dailės terapijos užsiėmimai (9 šeimos po 4 užsiėmimus), (9 suaugusieji ir 15 vaikų).

249 susitikimai vaikui draugiškoje aplinkoje siekiant atstatyti ryšį (26 vaikai ir 28 suaugusieji).

4 teisininko konsultacijos.

292 - konsultavimas ir pagalba sudarant bendrą vaiko auklėjimo planą.

„PADEK MAN UŽAUGTI: kompleksinė pagalba nuo smurto nukentėjusiems vaikams, smurto liudytojams ir jų šeimoms“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.

Projekto tikslas:

Teikti kompleksinę pagalbą vaikams, nukentėjusiems nuo smurto ar netiesioginio smurto artimoje aplinkoje (liudytojams), ir jų šeimų nariams (toliau kartu – smurto aukos ir jų šeimų nariai). Šio tikslo siekiama teikiant ilgalaikes kompleksines paslaugas ir terapinius užsiėmimus vaikams, nukentėjusiems nuo smurto ar netiesioginio smurto artimoje aplinkoje (liudytojams), ir jų šeimų nariams bei stiprinant vaikų tėvų ir(ar) globėjų įgūdžius.

Teikiama pagalba:

Psichologinė pagalba – stiprinama nuo smurto nukentėjusių vaikų, smurto liudytojų ir jų šeimų narių psichinė sveikata, suteikiama skubi psichologinė pagalba krizės metu, bei tęstinis konsultavimas siekiant mažinti potraumines pasekmes. Psichologinė pagalba orientuota į individualius asmenų poreikius.

Individualus ir grupinis socialinio darbuotojo konsultavimas – užtikrinant vaiko saugumą bei stabilią emocinę būseną būtina stiprinti vaiko šeimos narių įgūdžius. Teikiamos grupinės ir individualios socialinio darbuotojo konsultacijos, kurių metu vaiko šeimos nariai įgis žinių kaip indentifikuoti smurto rūšis, sužinos, kur kreiptis pagalbos nukentėjus nuo smurto artimoje

aplinkoje, kaip tenkinti vaiko poreikius, kaip išeiti iš toksiškų santykių užtikrinant vaikui emocinę ir psichologinę gerovę.

Teisinė pagalba – konsultacijų metu, tikslinės grupės nariai įgis žinių kaip spręsti dėl smurto artimoje aplinkoje atsiradusias teises problemas, įgis žinių apie teisinių procesų eigą ir savo teises. Taip pat turės galimybę nemokamai pasirengti procesinius dokumentus teismui, raštus kitoms institucijoms.

Terapiniai dailės užsiėmimai – taikomas 5 grupinių užsiėmimų metodas, vaikams nukentėjusiems nuo smurto artimoje aplinkoje ir smurto liudytojams. 1 užsiėmimas – susipažinimas ir saugios aplinkos sukūrimas, 2 užsiėmimas – atsivėrimas, emocijų išlaisvinimas, 3 užsiėmimas – Asmeninės erdvės sukūrimas, 4 užsiėmimas – Asmenybės stiprinimas, 5 užsiėmimas – Įsisąmoninimas.

Patyriminiai tėvystės įgūdžių stiprinimo užsiėmimai – Patyriminiai edukaciniai tėvystės įgūdžių stiprinimo grupės, padės suformuoti ar įtvirtinti turimus tėvystės įgūdžius. Grupės suteiks tėvams/globėjams žinių ir praktinių įgūdžių, padėsiančių labiau suprasti savo vaikų netinkamo elgesio priežastis, efektyvius būdus saugiai ir pozityviai drausminti vaikus, kurti gerą ryšį su vaiku, suprasti vaikų ir savo jausmus. Užsiėmimai bus vedami šiomis temomis: Priklausymo jausmas; šeimos atmosfera; tvarka ir taisyklės; supratimas ir pokalbis šeimoje; brolių – seserų konsteliacija, šeimos struktūra; apdovanojimai ir bausmės – ar yra alternatyvos; netinkami elgesio tikslai; padrąšinimas. Po užsiėmimų tėvai sustiprins savo ryšius su vaiku, gebės atpažinti išankstines tiek savo tiek vaiko nuostatas, bei kurti sveikus ir atpažinti toksiškus santykius.

Projekto įgyvendinimo vieta: Vilniaus miesto, Šalčininkų ir Trakų rajonų savivaldybės.

Rezultatai:

Per projekto įgyvendinimo laikotarpį nuo tiesioginio ir netiesioginio smurto nukentėjusių vaikų skaičius, 59 vaikai.

Mergaitės 35, Tiesioginis smurtas - 23, netiesioginis 12

Berniukai 24, Tiesioginis 17, netiesioginis

Psichologo konsultacija 113 k.

Socialinio darbuotojo ar socialinio pedagogo konsultacija 269 k.

Teisinė konsultacija 33 k.

Individualios ir (ar) grupinės konsultacijos šeimos nariams, skirtos įgūdžiams ir žinioms, reikalingiems tenkinant nuo smurto nukentėjusio vaiko poreikius, suteikti 36

Neuroedukaciniai užsiėmimai, užsiėmimai įrodymais grįstose programose, terapijose, skirti padėti vaikams, patyrusiems smurtą, išgyventi trauminę patirtį 21

Iš viso per projektą 472 paslaugos.

„Finansuoti pagalbos tarnybą, organizuojančią ir koordinuojančią pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimą“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.

Projekto tikslas: suteikti akredituotą pagalbą nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims.

Projekto uždaviniai:

- teikti akredituotą pagalbą nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims: apgyvendinimą, maitinimą, medicininės paslaugas, socialines, teisines ir psichologines konsultacijas;
- teikti nemokamas konsultacijas, kurių pagalba nuo nusikalstamos veikos nukentėję asmenys gali turėti privačias, saugias, konfidencialias, profesionalias konsultacijas (tel. nr. 8 800 26161 (I-V nuo 9 iki 17), 8 687 08653 (24 h/parą 7 dienas/savaitę), el. paštu, Skype programa);
- motyvuoti nuo nusikalstamos veikos nukentėjusius asmenis bendradarbiauti su teisėsauga;
- užtikrinti projekto ir Centre teikiamos pagalbos bei paslaugų viešinimą.

Rezultatai: Pagalba suteikta - 136 asmenų, iš kurių:

Moterų 93

Vyrų 41

Nepilnamečių 2

Informacijos apie nukentėjusių asmenų teises ir institucijas, kurios jas gali užtikrinti teikimas - 20 k.

Informacijos apie įstaigas ir organizacijas, teikiančias socialines paslaugas teikimas - 17 k.

Emocinės ir (ar) psichologinės pagalbos teikimas arba jos organizavimas - 530 k.

Informacijos nukentėjusiems asmenims apie sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų teikimas – 43 k.

Organizuotas asmens palydėjimas į kitas įstaigas ir organizacijas (nukentėjusio asmens prašymu – 39 k.

Nukentėjusio asmens, kuris tiesiogiai kreipiasi į pagalbos tarnybą, apie galimybę baudžiamojo proceso metu pateikti kompetentingai institucijai skundą dėl

nusikalstamos veikos, nuo kurios jis nukentėjo, informavimas – 14 k.

Informacijos suteikimas apie baudžiamajame procese kompetentingas institucijas ir jų teikiamą pagalbą - 16k.

CESAGRAM

CESAGRAM tikslas – gerinti supratimą apie viliojimo procesą, ypač apie tai, kaip jį palengvina technologijos ir kaip jis gali lemti seksualinę prievartą prieš vaikus ir jų dingimą be žinios, siekiant užtikrinti, kad kiek įmanoma būtų užkirstas kelias viliojimui seksualinės prievartos tikslais, kuris gali lemti dingimą be žinios, taip pat užtikrinti, kad viliojimo aukos būtų atpažintos ir gautų tinkamą pagalbą prieš dingimą be žinios, jo metu ir po jo.

CESAGRAM projektas daugiausia bus skirtas 11-14 metų jaunuoliams, kuriems gresia viliojimo pavojus arba kurie patys yra viliojimo aukos ir kuriems gresia dingimo be žinios pavojus, globėjams ir mokytojams, pirminės grandies specialistams (socialiniams darbuotojams, nevyriausybinėms organizacijoms, teisėsaugos institucijoms), taip pat politikos formuotojams. Ji padės įgyvendinti galiojančius teisės aktus dėl seksualinės prievartos prieš vaikus kartu su Europos Komisijos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos tinklu (CSAPN) ir būsimu Europos kovos su seksualine prievarta prieš vaikus centru, taip pat atitinkamas Europos Komisijos parengtas strategijas (Vaiko teisių strategiją, ES seksualinės prievartos prieš vaikus strategiją, Europos strategiją dėl geresnio interneto vaikams).

Buvimas internete gali kelti pavojų vaikams: Kaip ir visose erdvėse, kuriose gyvena vaikai, taip ir skaitmeninėje aplinkoje jie gali susidurti su seksualinio išnaudojimo ir prievartos, įskaitant viliojimą, rizika.

Vis dažniau pasitaiko dingimo atvejų, susijusių su viliojimu: Europos dingusių vaikų karštosios linijos praneša apie susirūpinimą keliančius faktus, kad viliojimas yra vis dažnesnis dingimo veiksnys, ypač kai vaikai pabėga iš namų ir (ar) globos įstaigų.

Mažai žinių: Tyrimų apie viliojimą, susijusį su dingusiais be žinios vaikais, nėra daug. Reikia atlikti daugiau tyrimų, kad būtų galima suprasti galimas viliojimo ir dingimo sąsajas.

Projekto veiklos

CESAGRAM, vykdydama atskiras, tačiau tarpusavyje susijusias veiklas, sieks sukurti išsamią Europos kovos su vaikų viliojimu ir vaikų dingimu be žinios strategiją: Moksliniai tyrimai, mokymas ir informuotumo didinimas, dirbtinio intelekto priemonės kūrimas ir propagavimas.

1. Moksliniai tyrimai

Teisinė analizė: CESAGRAM atliks esamų mokslinių tyrimų ir teisės aktų bei politikos sistemų, susijusių su technologijomis skatinamu viliojimu keturiose tikslinėse šalyse ir ES lygmeniu, analizę.

Išgyvenusiųjų patirtis: Bendraujant su 20 asmenų, išgyvenusių dėl technologijomis paremtu viliojimo ir dingusių be žinios, bus gilinamasi į šią patirtį. Siekiama įgyti žinių apie rizikos veiksnius, parengti kriterijus, pagal kuriuos būtų galima įvertinti, ar dingęs jaunesnis nei 18 metų asmuo galėjo būti viliojamas dėl pažeidžiamo, priklausomumo ir kt.

Policijos bylų analizė: Siekiame išanalizuoti nacionalinių policijos pajėgų policijos bylų medžiagą, susijusią su techninėmis priemonėmis vykdomu viliojimu, ypač su dingimo elementu. Šia analize siekiama papildyti pokalbius su nukentėjusiais dėl rizikos veiksnių ir aukų identifikavimo vertinimo kriterijų, taip pat papildyti esamus automatinio viliojimo pokalbių internete aptikimo kriterijų rinkinius.

2. Mokymas ir informuotumo didinimas

Bendras tikslas – rengti mokymus, kad specialistai galėtų geriau keistis žiniomis, patirtimi ir gerąja praktika, ir kurti priemones, kurios padėtų jaunimui atpažinti viliojimo pokalbius, identifikuoti ir apsisaugoti nuo galimo pavojaus.

Specialistų mokymas: Viso projekto metu bus rengiami mokymai pirmosios grandies specialistams ir teisėsaugos institucijoms, kad jie galėtų geriau reaguoti į seksualinės prievartos prieš vaikus aukas. Bus laikomasi konkrečiai šaliai būdingo požiūrio, kad pirminės grandies paslaugų teikėjai būtų supažindinti su viliojimo ir dingusių asmenų problemomis ir pagerėtų reagavimas į šią problemą. Siekiant užtikrinti šios veiklos tvarumą, mokymai bus rengiami kaip “mokymų vadovų rengimo” kursai.

Jaunimui skirtos mokymo priemonės: Projekto metu bus parengta mokymo programa, pagal kurią jaunimas bus mokomas pradėti pokalbius apie viliojimą ir didinti informuotumą apie viliojimo būdus, įspėjamuosius ženklus ir apie tai, kaip juos atpažinti ir į juos reaguoti. Ši programa bus toliau plėtojama sukuriant žaidybines švietimo platformą, skirtą 11-14 metų amžiaus jaunimui.

3. Dirbtinio intelekto priemonė

CESAGRAM sukurs dirbtinio intelekto priemonę, kurios tikslas – palengvinti viliojimo turinio internete prevenciją. Ši priemonė bus grindžiama realiu naudojimo atveju, kuriame atsižvelgiama į teisėsaugos institucijų operatyvinius poreikius. Priemonė bus lingvistinės analizės įrankis, kuriuo remiantis natūralios kalbos apdorojimo metodais ir autorystės analize bus galima aptikti viliojimo veiklą. Priemonės tikslas – įvertinti viliojimo elgesio tikimybę bendraujant internete ir prireikus iš anksto įspėti.

4. Advokacija

Projekto eigoje bus kuriamas ir kaupiamas žinių depozitas iš įvairių ekspertų, susijusių su projektų ir suinteresuotųjų šalių. Šios žinios bus lokalizuotos žinių centre, kuriame bus informuojama apie CESAGRAM projektą ir jo rezultatus, taip pat bus pristatomi ir akcentuojami kiti esami su viliojimu ir dingusiais asmenimis susiję darbai.

Rezultatai:

- Mokymai “Click: kelias į apsaugą” – skirti teisėsaugos, veiko teisių apsaugos specialistams. 1 mokymų grupė dalyvavo 3 dienų mokymuose, viso buvo 3 mokymų grupės. Dalyvavo 108 asmenys.
- 76 su vaikais ir jaunuimu dirbantys specialistai dalyvavo apklausoje, kurios metu siekta identifikuoti vykdomą seksualinio smurto elektroninėje erdvėje prevenciją.

DATA MISSING

Išsamaus ir tvaraus ataskaitų teikimo, duomenų rinkimo ir statistikos mechanizmų apie dingusius vaikus, kūrimas 27 ES valstybėse narėse.

Daugiausia dėmesio skiriant duomenų apie dingusius vaikus rinkimo gerinimui, projekte bus nustatytas veiksmingiausias būdas gerinti supratimą apie dingusių vaikų dingimo priežastis ir pasekmes, įskaitant ryšį su visų formų smurto prevencija ir kova su juo. Ypatingas dėmesys bus skiriamas vaikams, esantiems pažeidžiamose situacijose, susiduriantiems su diskriminacija ir patiriantiems didesnę smurto riziką (pvz., dėl lyties, rasės, etninės priklausomybės, negalios, seksualinės orientacijos, vaikų globos įstaigose ir t. t.).

Duomenys apie dingusius vaikus bus pagrindas gerinti politiką, teisės aktus ir praktiką, siekiant padėti vaikams, kuriems gresia dingimo pavojus, visose srityse, pavyzdžiui, teisėsaugos ir vaikų apsaugos. Tokiu būdu projektas taip pat sustiprins atsakomąsias priemones, kuriomis užkertamas kelias smurto aukoms – vaikams, tapusiems smurto aukomis, ir teikiama parama jiems, stiprinant vaikų apsaugos sistemas nacionaliniu ir vietos lygmeniu. Remdama nacionalinių duomenų apie smurtą prieš vaikus rinkimą, “Missing Children Europe” turės išskaidytus duomenis, kad galėtų reaguoti į dingusių be žinios vaikų iš pažeidžiamų situacijų, kuriems gresia didesnė diskriminacijos ir smurto rizika, poreikius.

Projekto veiklos

– Parengti rekomendacijas dėl išsamių ir palyginamų ataskaitų apie dingusius vaikus teikimo mechanizmų ir duomenų rinkinių, remiantis išsamia trūkumų analize, daugiausia dėmesio skiriant vaikams, esantiems pažeidžiamose situacijose, susiduriantiems su diskriminacija ir didesne smurto rizika, ir skleisti tyrimų rezultatus.

- Apklausti darbuotojus ir specialistus, tikslinėse 116 000 karštosiose linijose išbandyti veiksmingą pranešimo ir duomenų apie dingusius vaikus rinkimo metodiką ir nacionaliniu lygmeniu propaguoti politinius pasiūlymus.
- Nacionalinių valdžios institucijų gebėjimų pranešti ir rinkti duomenis apie dingusius vaikus didinimas organizuojant seminarus ir gebėjimų stiprinimo renginius.
- Įsteigti mokslinių tyrimų konsorciumą ir techninę patariamąją tarybą, kurioje dalyvautų ekspertai, atstovaujantys įvairiems sektoriams, susiduriantiems su dingusių vaikų problemomis. rengti visos Europos gaires ir standartines veiklos procedūras dėl pranešimo ir duomenų apie dingusius vaikus rinkimo mechanizmų.
- Padidinti nukentėjusių gyventojų dalyvavimą vykdant tikslinių grupių diskusijas ir interviu su 18-24 metų jaunuoliais, turinčiais dingimo be žinios vaikystėje patirties.
- Socialinių ir vaikų apsaugos sistemų spragų supratimas analizuojant veiksmus, dėl kurių dingsta vaikai.
- Skatinti pokyčius ES ir nacionalinėse duomenų apie dingusius vaikus rinkimo sistemose, suvokiant dingusių vaikų dingimo veiksmus ir pasekmes ir taip užtikrinant, kad politika, praktika ir paslaugos tinkamai apsaugotų, užkirstų kelią ir reaguotų į visus vaikus, kuriems gresia dingimo rizika.

Rezultatai:

- Atliktas tyrimas, kurio metu apklausta Policijos departamento 2 tyrėjos, vaiko teisių kontrolieriaus tarnybos atstovė, vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos atstovė, socialinė darbuotoja, 3 Centro atstovės. Tyrimo metu siekta iširti renkamus duomenis ir pateikti rekomendacijas dėl duomenų rinkimo siekiant vykdyti vaikų dingimo prevenciją.

COMPASS: effective support and communication

Projekto tikslas – viešinti vaikų dingimo/ bėgimo iš namų problematiką, apmokyti su vaikais ir jaunimu dirbančius specialistus dirbti su šią riziką patiriančiais ar jau patyrusiais vaikais, bei savivaldybių lygmeniu sukurti veiklos planą darbui su dingstančiais/ bėgančiais iš namų vaikais.

Projekto veiklos :

Gebėjimų stiprinimo mokymai su vaikais dirbantiems ekspertams, pristatant 116 000 karštosios linijos bendradarbiavimo modelį Europos Sąjungoje, analizuojant pabėgusių vaikų atvejus, nustatant sąsajas tarp pabėgimo ir įvairių smurto formų. Šių mokymų metu įvairių savivaldybių specialistai kartu su ekspertais ieškos būdų, kaip integruoti bėgimo prevencijos sistemą į savivaldybių veiksmų planus.

Užsiėmimai su vaikais kurie pabėgo iš namų, siekiant užkirsti kelią pakartotiniams pabėgimams ir įvardyti jų priežastis. Šių užsiėmimų metu tėvai, padedami specialisto, galės lavinti aktyvaus

klausymosi įgūdžius, kurie padės suprasti savo vaikus ir užkirs kelią bėgimo iš namų atvejų pasikartojimui.

Advokacijos dirbtuvių metu savivaldybių specialistai kartu su kompetentingu ekspertu išanalizuos savivaldybės pagalbos modelį dingusiems be žinios ar pabėgusiems iš namų vaikams ir jų šeimoms bei padedami eksperto, parengs pagalbos modelį, kuris bus įtrauktas į savivaldybės veiksmų planus.

Rezultatai:

1. Tarptautinės dingusių vaikų dienos minėjimas. Renginyje dalyvavo 113 vaikų ir 19 su vaikais ir jaunimu dirbančių specialistų. Renginio metu vyko filmo "Sugauti tinkle" peržiūra ir diskusija apie vaikų ir jaunimo patiriamą internetinį viliojimą, kaip tai siejasi su vaikų dingimu ir kur kreiptis pagalbos.

2. Mokymai apie vaikų dingimo / pabėgimo iš namų problemos sprendimą: prevencija / intervencija ir pagalba vaikų dingimo atveju vyko Vilniaus miesto, Vinių rajono, Elektrėnų, Šiaulių, Klaipėdos, Šalčininkų, Kauno ir Trakų savivaldybėse. Mokymuose dalyvavo 239 specialistai, dirbantys su vaikais ir jaunimu (buvo numatyta 200 dalyvių). Dalyvių profesijos: socialiniai darbuotojai, psichologai, pedagogai, jaunimo darbuotojai, jaunimo reikalų koordinatoriai, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriai, NVO atstovai. Mokymų metu buvo aptariamoms galimos vaikų bėgimo iš namų priežastys: patyčios, smurtas šeimoje, šeimos dinamikos pokyčiai, seksualinis priekabiavimas ir smurtas elektroninėje erdvėje, autoritarinis auklėjimas, prekyba žmonėmis. Buvo aptarti moksliniai tyrimai, veiksmingi pagalbos modeliai, intervencija, pagalbos modelis 116 000.

3. Prevencija ir seminarai vaikams. Prevencinėje veikloje dalyvavo moksleiviai iš Vilniaus miesto, Vinių rajono, Elektrėnų, Šiaulių, Klaipėdos, Šalčininkų, Kauno ir Trakų savivaldybių. Dalyvių skaičius - 378 vaikai (360 vaikų buvo numatyta). Prevencinių renginių metu vaikai tyrinėjo galimas priežastis vaikų dingimo / pabėgimo iš namų (viliojimas internete, smurtas šeimoje, patyčios, pokyčiai šeimoje, prekyba žmonėmis) ir sukūrė prevencinį pranešimą savo bendraamžiams (susijusią su vaikų dingimo ir bėgimo iš namų problema).

4. Baigiamasis susitikimas, kuriame dalyvavo Vilniaus miesto, Vinių rajono, Elektrėnų atstovai, Šiaulių, Klaipėdos, Šalčininkų, Kauno ir Trakų savivaldybių. Tikslas: po mokymų ir prevencijos vaikams, įvertinti projekto sėkmę, aptarti iškeltus klausimus, užmegzti tarpinstitucinio bendradarbiavimo ryšius, stiprinti pagalbos modelį. 16 savivaldybių atstovų dalyvavo. Nustatyta, kad mokymai buvo labai naudingi specialistams, ypač atkreipiant dėmesį ne tik į problem bėgančių iš namų vaikų problemą, bet ir į galimas to priežastis. Buvo nuspręsta, kad 2024 m. būtų tikslinga organizuoti mokymus / seminarus tėvams. Numatoma 2024 m. būtų tikslinga organizuoti mokymus / seminarus tėvams. Numatoma 2024 m. gegužės mėn. pradėti kampaniją dėl dingusių / pabėgusių vaikų. 2024 m. gegužės mėn. pradėti kampaniją dėl dingusių / pabėgusių vaikų.

Liepos 3 d. įvyko projekto ir jo veiklos pristatymas. Buvo parengtas socialinės kampanijos planas, taip pat reklamos LED ekranuose ir 116 000 linijos vaizdo įrašo planas. Linijos reklama buvo rodoma 4 ekranuose:

Kauno "Centras/Senamiestis" - 10 363 kartus

Klaipėdoje "Baltijos pr." - 7 916 kartų

Klaipėda "Šilutės pl." - 10 830 kartų

Šiaulių "D.Sankryža" - 7 200 kartų.

Sukurta 15 socialinių kampanijų pranešimų.

Kita veikla

Tarptautinės be žinios dingusių vaikų dienos paminėjimas

2023 m. gegužės 25 d.

2006 m. Dingusių žmonių šeimų paramos centro iniciatyva LR Seimas į Lietuvos atmintinų dienų sąrašą įtraukė gegužės 25-ąją dieną. Vaikų dingimas yra didelio masto problema visame pasaulyje. Kasmet Europos Sąjungoje pranešama apie 250 000 dingusių vaikų. Gegužės 25-osios dienos paminėjimui buvo skirta prevencinė akcija. Kartu su Forum Cinemas Vingis organizavimo „Sugauti tinkle“ filmo peržiūrą ir diskusiją apie seksualinio smurto el. erdvėje ir vaikų dingimo/ bėgimo iš namų sąsajas.

Renginyje dalyvavo: 110 moksleivių ir pedagogų iš Vilniaus krikščionių gimnazija, Vilniaus Fabijoniškių gimnazija ir Vilniaus Simono Konarskio gimnazijos.

Europos Sąjungos kovos su prekyba žmonėmis dienos minėjimas

2023 m. spalio 18 d.

- Prevencinė akcija Vilniaus rajone. Prevencinės akcijos tikslas – edukuoti jaunimą apie prekybos žmonėmis pavojus.

RENATE narių susitikimas

Birželio 5-9 d. Šiame susitikime dalyvauja atstovai iš 18 šalių. Pagrindinis nagrinėjamas klausimas: Kaip RENATE nariai gali užtikrinti kuo kokybiškesnę paslaugų teikimą nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis ir mažinti šį reiškinį?

Pristatėme situaciją Lietuvoje.

Kasmet pagalbą suteikiame daugiau nei 30 asmenų, nukentėjusių nuo prekybos žmonėmis ir prevencinėmis veiklomis pasiekiamo daugiau kaip 1 000 įvairaus amžiaus grupių žmonių.

RENATE nariai 2019 metais lankėsi, Centro suremontuotose ir visiškai pritaikytose pagalbos teikimui ir prekybos žmonėmis aukų apgyvendinimui, patalpose, tad visiems RENATE nariams sukėlė nuostabą, kodėl vienintelė Lietuvoje buvusi prieglauda prekybos žmonėmis aukoms nėra prioritetas? Šis klausimas sukėlė ilgas diskusijas, bei bus įtrauktas į RENATE tinklo metinę ataskaitą.

Prevencinė veikla švietimo įstaigose

2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.

Įstaigos:

- Vilniaus r. Šumsko pagrindinė mokykla, Vilniaus r. Kalvelių S. Moniuškos gimnazija ir MEPALietuva Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazija (211 vaikų)
- Veriškių km., bendruomenė;
- Dūkštų bendruomenė;
- Globos namai „Užuovėja“ (mokymai prekybos žmonėmis tema)
-

Temos:

- Kokie pavojai ir grėsmės gali tykoti aplinkoje.
- Kaip apsaugoti nuo nelaimių ir elgtis susidūrus su grėsmėmis.
- Ką daryti pasiklydus ir kur kreiptis nutikus neleimei.
- Saugumas elektroninėje erdvėje.
- Smurtas lyties pagrindu jaunimo tarpe.
- Prekybos žmonėmis pavojai.
- Pagalba nuo nusikalstamų veikų nukentėjusiems asmenims.